

Marec 2017

# Škola ochrany osobných údajov

*advokátskej kancelárie Balcar, Polanský & Spol. s.r.o.*

Nariadenie EP a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016, tzv. Všeobecné nariadenie o ochrane údajov („Nariadenie“) zrušilo smernicu 95/46/ES („Smernica“), ktorá je momentálne pretransformovaná aj do slovenského právneho poriadku prostredníctvom zákona č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov. Nariadenie nadobudne účinnosť dňom 25. mája 2018, kedy bude priamo účinné aj na Slovensku a dotkne sa všetkých, ktorí osobné údaje spracúvajú, ako aj fyzických osôb, ktorých osobné údaje sú predmetom spracúvania, teda takmer každého.

Vzhľadom na doposiaľ najvýznamnejšiu legislatívnu zmenu európskeho rozmeru v oblasti ochrany osobných údajov Vám na týždennej báze prinášame pravidelné informácie, aby ste sa mohli ľahšie a efektívnejšie zorientovať v spleti povinností, ktoré Nariadenie prináša.

Ak si prajete odoberať Školu osobných údajov priamo do Vašej e-mailovej schránky, prosím prihláste sa na odber na adrese [office@bapol.sk](mailto:office@bapol.sk), prípadne na tel. čísle +421 220 251 311.

## *Lekcia 3 z 16*

### **Zákonnosť spracúvania a ďalšieho spracúvania**

#### **V texte sa dozviete:**

##### *Dôležité zmeny*

- Nariadením sa zmení okruh právnych základov spracúvania osobných údajov
- V určitých prípadoch bude spracúvanie na iný účel, než na ktorý boli osobné údaje pôvodne získané, prípustné
- Zavádzajú sa kritériá pre test kompatibility účelov spracúvania

##### *Compliance: Akčný plán*

- Kontrola právnych základov spracúvania osobných údajov a zabezpečenie, že tieto budú aktuálne aj po nadobudnutí účinnosti Nariadenia
- Zabezpečenie preukázateľnosti vykonania testu kompatibility, ak sa osobné údaje spracúvajú na iný než pôvodný účel

## K zákonnosti spracúvania

Ako sme uviedli v Lekcii 2, jednou zo zásad spracúvania osobných údajov je zákonný spôsob spracúvania<sup>1</sup>. Pojem „zákonný spôsob“ je značne široký a bez ďalšej konkretizácie by bol vágny a právne neurčitý. Nariadenie ho však bližšie upravuje v článku 6.

Podmienka zákonnosti spracúvania stanovuje, že ak sa na spracúvanie nevzťahuje niektorá z výnimiek upravených Nariadením, je prevádzkovateľ vždy povinný disponovať súhlasom dotknutej osoby so spracúvaním osobných údajov. Okrem súhlasu dotknutej osoby, ktorému sa budeme osobitne venovať v samostatnej lekcii, je teda spracúvanie zákonné iba vtedy a iba v tom rozsahu, keď je splnená aspoň jedna z týchto podmienok (tzv. „právny základ spracúvania“)<sup>2</sup>: spracúvanie je nevyhnutné

- a) na plnenie zmluvy, ktorej zmluvnou stranou je dotknutá osoba, alebo aby sa na základe žiadosti dotknutej osoby vykonali opatrenia pred uzatvorením zmluvy<sup>3</sup>;
- b) na splnenie zákonnej povinnosti prevádzkovateľa<sup>4</sup>;
- c) aby sa ochránili životne dôležité záujmy dotknutej osoby alebo inej fyzickej osoby<sup>5</sup>;
- d) na splnenie úlohy realizovanej vo verejnom záujme alebo pri výkone verejnej moci zverenej prevádzkovateľovi<sup>6</sup>;
- e) na účely oprávnených záujmov, ktoré sleduje prevádzkovateľ alebo tretia strana, s výnimkou prípadov, keď nad takýmito záujmami prevažujú záujmy alebo základné práva a slobody dotknutej osoby, ktoré si vyžadujú ochranu osobných údajov, najmä ak je dotknutou osobou dieťa<sup>7</sup>.

V podmienkach obchodných spoločností bude okrem súhlasu dotknutých osôb relevantný najmä právny základ spracúvania uvedený v bodoch a), b) a e) vyššie.

Nariadenie deleguje štáty Únie, aby si upravili špecifické požiadavky a implementovali opatrenia na konkretizovanie dôvodov spracúvania uvedených v bodoch b) a d) vyššie. Rovnako to platí aj o špecifických typoch spracúvania<sup>8</sup>.

Nové právne základy spracúvania osobných údajov po nadobudnutí účinnosti Nariadenia, budú aj:

- v nadväznosti na čl. 85 Nariadenia, spracúvanie osobných údajov nevyhnutné na účely akademické, umelecké, literárne alebo žurnalistické, ak to prevádzkovateľovi vyplýva z predmetu jeho činnosti, okrem ak by také spracúvanie porušilo právo dotknutej osoby na ochranu jej osobnosti a súkromia alebo takéto spracúvanie osobných údajov bez súhlasu dotknutej osoby vylučuje osobitný zákon alebo medzinárodná zmluva, ktorou je Slovenská republika viazaná;

---

<sup>1</sup> Čl. 5 ods. 1 Nariadenia: *Osobné údaje musia byť spracúvané zákonným spôsobom, spravodlivo a transparentne vo vzťahu k dotknutej osobe.*

<sup>2</sup> Zákonnosťou spracúvania citlivých osobných údajov sa budeme venovať v samostatnej lekcii.

<sup>3</sup> Napr. spotrebiteľ si objedná tovar v on-line obchode, predávajúci pre účely doručenia musí spracúvať jeho meno, priezvisko a adresu, prípadne iný kontaktný údaj.

<sup>4</sup> Základ pre spracúvanie musí byť stanovený buď právom Únie alebo právom členského štátu vzťahujúceho sa na prevádzkovateľa. Taký právny predpis môže upravovať konkrétne okolnosti spracúvania ako sú všeobecné podmienky vzťahujúce sa na zákonnosť spracúvania prevádzkovateľom, typy spracúvaných údajov, dotknuté osoby; subjekty, ktorým sa môžu osobné údaje poskytnúť, účely, na ktoré ich možno poskytnúť, obmedzenia účelu, doby uchovávanía, a spracovateľské operácie a postupy vrátane opatrení na zabezpečenie zákonného a spravodlivého spracúvania.

<sup>5</sup> Spracúvanie osobných údajov na účel životne dôležitého záujmu inej fyzickej osoby by sa malo uskutočniť len vtedy, keď sa takéto spracúvanie nemôže zakladať na inom právnom základe.

<sup>6</sup> Vid'. pozn. 4.

<sup>7</sup> Existencia oprávneného záujmu si vyžaduje dôkladné posúdenie vrátane posúdenia toho, či dotknutá osoba môže v danom čase a kontexte získavania osobných údajov primerane očakávať, že sa spracúvanie na tento účel môže uskutočniť. Záujmy a základné práva dotknutej osoby by mohli prevážiť nad záujmami prevádzkovateľa údajov najmä vtedy, ak sa osobné údaje spracúvajú za okolností, keď dotknuté osoby primerane neočakávajú ďalšie spracúvanie.

<sup>8</sup> Ako je uvedené v kapitole IX Nariadenia.

- v nadväznosti na čl. 88 Nariadenia, sprístupnenie, poskytovanie alebo zverejnenie osobných údajov v rozsahu titul, meno, priezvisko, pracovné, služobné alebo funkčné zaradenie, odborný útvar, miesto výkonu práce, telefónne číslo, faxové číslo alebo elektronická pošta na pracovisko a identifikačné údaje zamestnávateľa, ak je prevádzkovateľ zamestnávateľom dotknutej osoby;
- vo vzťahu k čl. 87 Nariadenia, možnosť využiť na účely určenia fyzickej osoby všeobecne použiteľný identifikátor ustanovený osobitným zákonom len vtedy, ak jeho použitie je nevyhnutné na dosiahnutie daného účelu spracúvania a zároveň dotknutá osoba dala písomný alebo inak hodnoverne preukázateľný súhlas na jeho spracúvanie;
- vo vzťahu k čl. 89 Nariadenia, spracúvanie na účely archivácie vo verejnom záujme, vedecký, historický výskum a na štatistické účely;
- vo vzťahu k čl. 49 ods. 5 Nariadenia, oprávnenie uskutočnenia prenosu osobitnej kategórie osobných údajov a všeobecne použiteľného identifikátora tretej strane so sídlom v tretej krajine, ktorá nezaručuje primeranú úroveň ochrany osobných údajov, iba s predchádzajúcim výslovným súhlasom dotknutej osoby, ak osobitný zákon neustanovuje inak;
- vo vzťahu k čl. 9 ods. 4 Nariadenia, spracúvanie genetických údajov, biometrických údajov a údajov týkajúcich sa zdravia, ak je nevyhnutné na splnenie zákonnej povinnosti prevádzkovateľa.

Bude povinnosťou štátov, aby v týchto špeciálnych prípadoch zabezpečili súlad ochrany osobných údajov s právom na slobodu slova a na informácie.

Štáty sú tiež povinné oboznámiť Komisiu pred tým, ako Nariadenie nadobudne účinnosť, o prijatých pravidlách, nuansách a výnimkách pri spracúvaní osobných údajov na novinárske účely a pre účely akademické, umelecké a literárne, ako aj na účely spracúvania v rámci pracovnoprávných vzťahov a v kontexte zákonnej povinnosti mlčanlivosti.

### *Obsolétne právne základy*

V porovnaní s aktuálnou právnou úpravou<sup>9</sup> („zákon“) sa dňom účinnosti Nariadenia zrušia nasledovné právne základy spracúvania:

- právny základ podľa § 10 ods. 3 písm. d) zákona „priamy marketing v poštovom styku“; pri dodržaní podmienok určených Nariadením, najmä zásady proporcionality s ohľadom na primerané očakávania dotknutých osôb a existencie oprávneného záujmu prevádzkovateľa, bude možné priamy marketing považovať za oprávnený záujem (t.j. právny základ uvedený v bode e) vyššie);
- právny základ podľa § 10 ods. 3 písm. e) zákona „ďalšie spracúvanie už zverejnených osobných údajov“; tento právny základ je v rozpore so zásadou zákonnosti, spravodlivosti a transparentnosti a zásadou obmedzenia účelu a kompatibility účelu; pre spracúvanie už zverejnených osobných údajov bude musieť prevádzkovateľ disponovať iným primeraným právnym základom; a
- právny základ podľa § 15 ods. 4 zákona „jednorazový vstup“ a právny základ podľa § 15 ods. 7 zákona „monitorovanie priestorov prístupných verejnosti“; prevádzkovateľ bude musieť disponovať iným primeraným právnym základom, napríklad zákonná povinnosť podľa bodu b) vyššie alebo oprávnený záujem podľa bodu e) vyššie.

<sup>9</sup> Zákon č. 122/2013 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

## K zákonnosti ďalšieho spracúvania

Ako sme uviedli v Lekcii 2, ďalšou zo zásad spracúvania osobných údajov je zásada obmedzenia účelu, ktorý ukladá prevádzkovateľom povinnosť získavať údaje na konkrétny, výslovne určený a legitímny účel, a zakazuje im spracúvať osobné údaje v rozpore s takto určeným účelom.<sup>10</sup> Nariadenie však ustanovením článku 6 ods. 4 dovoľuje, aby sa osobné údaje získané na určitý účel za určitých podmienok spracúvali aj na iný než pôvodný účel (tzv. „ďalšie spracúvanie“). Ide o spracúvanie na iný, avšak kompatibilný účel s pôvodným účelom, na tom istom právnom základe (t.j. účel spracúvania sa mení, právny základ nie).

Uvedeným ustanovením Nariadenie takpovediac vnáša svetlo do šedej zóny, ktorá existovala v otázke ďalšieho spracúvania v podmienkach predošlej právnej úpravy. Okrem toho, že Nariadenie explicitne upravuje, že ďalšie spracúvanie na tzv. privilegované účely (t.j. archivácia vo verejnom záujme, vedecký alebo historický výskum či štatistické účely) sa nepovažuje za nezlučiteľné s pôvodným účelom, ak prevádzkovateľ zabezpečí primerané záruky pre práva a slobody dotknutej osoby<sup>11</sup>, Nariadenie upravuje aj pravidlá týkajúce sa faktorov, ktoré prevádzkovatelia musia vziať do úvahy pri zisťovaní, či nový účel je kompatibilný s účelom, na ktorý údaje boli pôvodne získané.

Inými slovami, ak prevádzkovateľ zvažuje, či môže osobné údaje spracúvať aj na iný účel, než na ktorý boli pôvodne získané, je povinný vykonať tzv. test kompatibility účelov spracúvania. Test kompatibility sa vykoná podľa konkrétnych určených podmienok, ktorými sú:

- akékoľvek prepojenie medzi účelmi, na ktoré sa osobné údaje získali, a účelmi zamýšľaného ďalšieho spracúvania;
- okolnosti, za akých sa osobné údaje získali (najmä týkajúce sa vzťahu medzi dotknutými osobami a prevádzkovateľom);
- povaha osobných údajov (najmä či sa spracúvajú osobitné kategórie osobných údajov alebo osobné údaje týkajúce sa uznania viny za trestné činy a priestupky);
- možné následky zamýšľaného ďalšieho spracúvania pre dotknuté osoby;
- existencia primeraných záruk (napr. šifrovanie alebo pseudonymizácia).

Nariadenie uvedené kritériá uvádza za slovným spojením „okrem iného“, to znamená, že pre účely testu kompatibility je možné zvážiť aj ďalšie vhodné kritériá. Ak je však spracúvanie na pôvodný účel založené na súhlase dotknutej osoby alebo na osobitnom právnom predpise (upravujúcom napr. verejný záujem, národnú alebo verejnú bezpečnosť a pod.), mal by mať prevádzkovateľ možnosť osobné údaje ďalej spracúvať bez ohľadu na zlučiteľnosť účelov.

Vyššie uvedené podmienky pre prípustnosť ďalšieho spracúvania sa vzťahujú iba na pôvodného prevádzkovateľa. Ak by spracovateľskou operáciou malo dôjsť k poskytnutiu osobných údajov inému prevádzkovateľovi, tento by musel disponovať právnym základom na takéto spracúvanie. Prevádzkovateľ je zároveň povinný vopred informovať dotknutú osobu o prípadnom ďalšom spracúvaní.

### Čo ďalej

V zmysle vyššie uvedeného je potrebné, aby spoločnosti a inštitúcie pred nadobudnutím účinnosti Nariadenia overili, že spracúvajú osobné údaje na základe právnych základov upravených Nariadením.

Pre účely zabezpečenia zákonnosti ďalšieho spracúvania bude tiež potrebné vykonať test kompatibility podľa stanovených kritérií.

---

<sup>10</sup> Čl. 5 ods. 1 písm. b) Nariadenia: *Osobné údaje musia byť získavané na konkrétne určené, výslovne uvedené a legitímne účely a nesmú sa ďalej spracúvať spôsobom, ktorý nie je zlučiteľný s týmito účelmi.*

<sup>11</sup> Prevádzkovateľ by mal za tým účelom zaviesť technické a organizačné opatrenia, ktoré môžu zahŕňať minimalizáciu údajov, pseudonymizáciu či anonymizáciu.

### *Ďalšie informácie*

Recitály 40, 41, 44 - 47, 50, 153, 155

Články 5 ods. 1 písm. a) a b), 6, 23 ods. 1, kapitola IX (čl. 85-91)

### *Kontaktná osoba*

Pre ďalšie informácie prosím kontaktujte:

Slovensko:



**JUDr. Helga Maďarová, CIPP/E**  
Advokátka | Certified Intl. Privacy  
Professional/Europe

Tel.: +421 220 251 311  
Mobil: +421 917 092 076

helga.madarova@bapol.sk

Česká republika:



**JUDr. Jaroslav Srb**  
Advokát

Tel.: +420 220 251 111  
Mobil: +420 731 609 510

jaroslav.srb@bapol.cz